

Endelig rapport – Tilgængelighedsinspektion af Rigshospitalet den 22. maj 2013

20-06-2014

Den 22. maj 2013 foretog Folketingets Ombudsmand en tilgængelighedsinspektion af Rigshospitalet.

Denne rapport blev den 21. maj 2014 sendt til Rigshospitalet i en foreløbig udgave med anmodning om bemærkninger om faktiske forhold samt med anmodning om oplysninger mv. om nærmere angivne forhold.

Dok.nr. 13/01171-11/MWA
Bedes oplyst ved henvendelse

Ved brev af 2. juni 2014 modtog jeg Rigshospitalets udtalelse i anledning af den foreløbige rapport. Rigshospitalets bemærkninger og svar til den foreløbige rapport er indsat i nærværende rapport på relevante steder.

Indledning

Efter § 7, stk. 1, i lov om Folketingets Ombudsmand (lovbekendtgørelse nr. 349 af 22. marts 2013) omfatter ombudsmandens kompetence alle dele af den offentlige forvaltning. Efter lovens § 18 kan ombudsmanden undersøge enhver institution eller virksomhed samt ethvert tjenestested under ombudsmandens virksomhed. Folketingets Ombudsmand foretager løbende tilsynsbesøg på offentlige institutioner, f.eks. fængsler, arresthuse, psykiatriske afdelinger og sociale bosteder.

Folketinget vedtog den 2. april 1993 beslutningsforslag B 43 om ligestilling og ligebehandling af mennesker med handicap med andre borgere. Folketinget bad ved beslutningen Folketingets Ombudsmand om at "følge udviklingen i ligebehandlingen og eventuelt meddele påtale, hvor dette er muligt inden for ombudsmandens kompetence". Beslutningsforslaget er gentaget i forbindelse med Folketingets gennemførelse af FN's handicapkonvention i 2010 (jf. folketingsbeslutning B 15 af 17. december 2010).

Folketingets Ombudsmand foretager som en del af sit arbejde på handicapområdet inspektioner af offentlige bygninger særligt med handikaptilgængelighed for øje. Inspektionerne omfatter normalt bygningernes tilgængelighed for alle brugere af bygningerne. Formålet med inspektionerne er dels generelt at følge udviklingen på området for tilgængelighed for mennesker med handicap og derved indvinde erfaringer vedrørende det mere generelle arbejde på området, dels i konkrete tilfælde at påpege fejl og mangler, hvor det er nødvendigt.

Ombudsmanden foretog den 22. maj 2013 inspektion af Rigshospitalet, der er organiseret under Region Hovedstaden. Besøgsholdet bestod af afdelingschef Morten Engberg, konsulent Lennart Frandsen, handicapkonsulent Anders J. Andersen og fuldmægtig Marta Warburg.

Inspektionen bestod af en indledende samtale med bl.a. repræsentanter for Rigshospitalets ledelse, en rundgang på hospitalet og en afsluttende samtale.

Inspektionen blev planlagt og gennemført på baggrund af de oplysninger, som Folketingets Ombudsmand havde modtaget fra Rigshospitalet forud for inspektionen. På grund af hospitalets størrelse var det ikke praktisk muligt at lade inspektionen omfatte samtlige lokaler på hospitalet.

Det retlige grundlag

Grundlaget for ombudsmandens vurderinger i inspektionssager som den foreliggende er de gældende regler på området, herunder særligt byggelovgivningen, FN's standardregler om lige muligheder for handicappede, FN's handicapkonvention og Statens Byggeforskningsinstituts (SBI's) anbefalinger. Ombudsmandens vurderinger er desuden præget af mere overordnede humanitære eller medmenneskelige betragtninger, hvor fokus er rettet mod en hensynsfuld og værdig behandling af borgere.

Konkrete regler for handicaptilgængelighed følger af byggeloven med tilhørende bygningsreglement. Aktuelt gælder bygningsreglement 2010 (BR10) med senere ændringer. Bygningsreglementet fra 2010 indeholder specifikke bestemmelser, der skal sikre, at bygninger er tilgængelige for mennesker med handicap. For ny- eller tilbygninger gælder samtlige krav i bygningsreglementet. Ved ombygninger eller anvendelsesændringer finder loven kun anvendelse, når der er tale om ombygninger eller anvendelsesændringer, der er væsentlige i forhold til bestemmelser i loven eller de i medfør af loven udfærdigede bestemmelser (byggelovens § 2, stk. 1, litra b og c). For offentligt tilgængelige bygninger og erhvervsbyggeri, der benyttes til service og administration, finder bekendtgørelse om tilgængelighedsforanstaltninger i forbindelse med ombygninger i eksisterende byggeri (bekendtgørelse nr. 1250 af 13. december 2004) anvendelse, for så vidt angår ombygninger, der ikke er væsentlige efter byggelovens § 2, litra b.

Rigshospitalets centralkompleks blev indviet i 1970 og sydkomplekset i midten af 1970'erne. De aktuelt gældende regler for nybyggeri var således ikke trådt i kraft på det tidspunkt, hospitalet blev opført. Tilbygningen ved opgang 85 er opført senere.

Materiale modtaget inden tilsynsbesøget

Ombudsmanden modtog forud for besøget materiale om Rigshospitalet, herunder bl.a. en velkomstfolder til hospitalet, en handleplan for handicaptilgængelighed med tilhørende statusnotat samt materiale om "det nye Rigshospital".

Rigshospitalet har i handleplanen for handicaptilgængelighed redegjort for behovet for etablering af øget tilgængelighed og har i den forbindelse fastsat forventelige udgifter og prioriteret rækkefølge for udfærdigelsen af de nødvendige ændringer.

Rigshospitalets hjemmeside

Rigshospitalets hjemmeside (www.rigshospitalet.dk) indeholder under fanen "praktisk info" en mulighed for på et kort at få angivet, hvor der findes handicapparkeringspladser på hospitalets område.

Der findes ikke på hjemmesiden yderligere oplysning om hospitalets tilgængelighed, herunder eksempelvis hvor handicappoletter kan findes.

På hospitalets hjemmeside findes en henvisning (via et ikon) til Digitaliseringsstyrelsens hjemmeside, hvor det er muligt at hente programmet adgangforalle.dk til højtælning af tekst på hjemmesiden. Når programmet er downloadet, kan man via programmets "fjernbetjening" få oplæst markeret tekst.

Handicapparkering ved hovedindgangen

Rigshospitalet havde efter det oplyste på tidspunktet for inspektionen omkring 900 parkeringspladser, hvoraf 33 var handicapparkeringspladser. Handicapparkeringspladserne var fordelt rundt på hospitalets område.

Under inspektionen blev to handicapparkeringspladser, der er placeret umiddelbart ved hospitalets hovedindgang, besigtiget. De to nævnte parkeringspladser var tydeligt afmærket, og der var tegnet et handicappiktogram på jorden på hver plads. Til venstre for parkeringspladserne var placeret et skilt med angivelse af, at de to pladser var reserveret til handicapparkering. Pladserne opfyldte Statens Byggeforskningsinstituts retningslinjer om mål for handicapparkeringspladser.

Pladserne var afstandsmæssigt placeret således, at de opfyldte afstandskravet for af- og påstigning (30 meter), jf. punkt 3.2.5 i Udearealer for alle. Desuden fandtes en faktisk af- og påstigningsplads lige foran indgangen.

Fig. 1 –
parkering
indgangen.

handicap-
ved hoved-

Fig. 2 – skiltning ved handicapparkering.

Fra parkeringspladserne skal man passere en kantsten for at komme ind på det fortov, der fører hen til indgangen. Der var lavet en lille opkørselsrampe i asfalt foran selve hovedindgangen. Rampen var imidlertid placeret der, hvor der ligeledes var angivet standsningsplads for af- og påsætning for private, taxa'er og andre kørselsordninger.

Fig. 3 – rampe til fortov ved hovedindgang.

På tidspunktet for inspektionen var opkørselsrampen blokeret af biler, hvilket betyder, at en kørestolsbruger er henvist til at køre ud blandt biler for at komme ind på fortovet, hvilket ikke er hensigtsmæssigt.

Besøgsholdet anbefalede under inspektionen, at der blev etableret en lille rampe i asfalt umiddelbart ved siden af handicapparkeringspladserne.

I den foreløbige rapport bad jeg om oplysning om, hvad der er sket i anledning af min anbefaling.

Rigshospitalet har i brev af 2. juni 2014 oplyst følgende:

”Der efterspørges opfølgning på anbefalingen om, at der blev etableret en lille rampe i asfalt umiddelbart ved siden af handicapparkeringspladserne. Jeg [personalechefen; min tilføjelse] kan oplyse, at rampen i asfalt er udført.”

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig på denne baggrund ikke mere i den anledning.

Indgangsparti ved hovedindgangen

Umiddelbart til højre for indgangen var der placeret et skilt med et oversigtskort og en skriftlig oversigt over Rigshospitalets afdelinger. Skriften på skiltet var en smule utydelig, og skiltet var ikke taktilt. Ledelsen oplyste, at der var bestilt et nyt skilt, og at det eksisterende derfor ville blive udskiftet inden for kort tid. Ledelsen var på tidspunktet for inspektionen ikke bekendt med den nærmere udformning af skiltet.

I den foreløbige rapport bad jeg om oplysning om, hvorvidt skiltet var udskiftet. Såfremt det ikke var tilfældet, bad jeg Rigshospitalet om at have SBI's tjekliste for orientering med i sine overvejelser omkring skiltets udformning.

Rigshospitalet har i brev af 2. juni 2014 oplyst følgende:

”Under afsnittet om indgangspartiet ved hovedindgangen blev det bemærket, at overskriften var utydelig og havde mangler. Det kan oplyses, at nye udvendige skilte er planlagt monteret i slutningen af 2014.”

Jeg har noteret mig det oplyste, og jeg går i den forbindelse ud fra, at Rigshospitalet i forbindelse med skiltets udformning vil sikre en bedre tilgængelighed.

Der er niveaufri adgang til bygningen via hovedindgangen, der er en svingdør. Der er ikke taktil belægning på fortovet, der indikerer, at der er en indgang.

På højre side af rotunden er der placeret en stor blå knap med et handicappiktogram på. Ved siden af knappen findes et skilt med teksten: ”Tryk for lavere hastighed”.

Fig. 4 – skiltning ved svingdør.

Ruderne i svingdøren er markeret med hvide cirkler for at undgå, at man kommer til at gå ind i dem.

Fig. 5 – markeringer på rotunden ved hovedindgang.

Informationsskranke

Når man træder ind i forhallen, er der en informationsskranke. Højden på skranken er 1 meter og 20 centimeter. Medarbejderne i skranken, hvor man henvender sig med spørgsmål, sidder på et plateau, så de, når de sidder ned, er i øjenhøjde med en oprejst person.

Ledelsen oplyste, at der altid er to personer på arbejde i Informationen, således at den ene kan gå ud og eventuelt hjælpe patienter eller pårørende, der har brug for hjælp. Om informationsskrankens udformning oplyste ledelsen, at medarbejderne, af hensyn til deres sikkerhed, er nødsaget til at sidde inde i et "bur" med mulighed for at fortrække gennem en nødudgang, hvis behovet opstår. Ledelsen oplyste videre, at en udskiftning af skranken er planlagt.

Fig. 6 – informationsskranke i forhal.

I den foreløbige rapport anførte jeg, at højden på skranken ikke umiddelbar var hensigtsmæssig for kørestolsbrugere eller andre med lav højde. Jeg op-

fordrede Rigshospitalet til ved en eventuel ombygning at overveje muligheden for at sænke (dele af) skranken i niveau.

Rigshospitalet har i brev af 2. juni 2014 oplyst følgende:

”Vedrørende højden på skranken i Informationen i forhallen har Rigshospitalet noteret sig, at der ved en fremtidig ombygning/udskiftning vil blive taget hensyn til kørestolsbrugere.”

Jeg tager det oplyste til efterretning og foretager mig ikke yderligere i den anledning.

Forhal

Den store forhal er opdelt af glaspartier. Glaspartierne fungerer som skillevægge, og der er en glasdør, der kan lukkes, i forlængelse heraf.

Fig. 7 – glaspartier i forhal.

Under inspektionen anbefalede besøgsholdet, at der blev opsat markeringer på glaspartierne under henvisning til, at svagtseende kan overse disse glaspartier. Jeg bad i den foreløbige rapport om oplysning om, hvad der var sket i den anledning.

Rigshospitalet har i brev af 2. juni 2014 oplyst følgende:

”Besøgsholdet anbefalede, at glaspartierne i forhallen blev markeret af hensyn til svagtseende. Anbefalingen er fulgt, og glaspartierne er nu markeret med hvide cirkler.”

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke yderligere i den anledning.

Der er vinduer ind mod gården i hospitalets underetage/forhal. Ruderne er markeret, således at svagtseende og andre ikke går ind i dem.

Hvilerum

I forhallen findes hospitalets hvilerum. Hvilerummet er et tilbud til ambulante patienter, og det har åbent alle hverdage fra kl. 9.00-17.00. Hvilerummet kan benyttes af patienter, der venter på behandling eller hjemkørsel.

Døren til hvilerummet er elektrisk og åbner indad. Der er ikke markering på gulvet, der indikerer, at døren svinger op og inden for hvilket område, den svinger. Man kan således risikere at blive ramt af døren, hvis man ikke er klar over, at døren svinger op, og man ikke hurtigt kan flytte sig.

Besøgsholdet anbefalede under inspektionen, at gulvet blev markeret, således at det er muligt at se, hvor døren svinger. Jeg bad i den foreløbige rapport om oplysning om, hvad der var sket i den anledning.

Rigshospitalet har i brev af 2. juni 2014 oplyst følgende:

”Med hensyn til døren i hvilerummet kan jeg [personalechefen; min tilføjelse] oplyse, at gulvet nu er markeret, så det kan ses, hvor den svinger.”

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere i den anledning.

Opgang 3

Elevator

I hovedbygningen findes elevatorer ved sydkomplekset og ved centralkomplekset. Besøgsholdet besigtigede elevatorerne i centralkomplekset ved opgang 3. Der er seks elevatorer. Der er fordelt kaldeknapper mellem elevatorerne, og når man trykker på én af knapperne, aktiveres alle elevatorer. Besøgsholdet oplevede ventetid på elevatorerne, og ledelsen oplyste, at elevatorerne var en stor udfordring for hospitalet. Al trafik op i huset går gennem elevatorerne, så der er derfor et stort pres på dem. Desuden benyttes elevatorerne også til patienttransport, eksempelvis til og fra operationsstuer, og denne form for kørsel har førsteprioritet. Dette kan betyde ventetid for de øvrige patienter. Hospitalet havde forsøgt at lave kampagner for bl.a. at få personalet til at tage trappen, hvilket i en vis grad har haft en effekt.

Selve elevatorerne har, når man kommer ind, betjeningsknapper. Den øverste knap (hvis man skal op på den øverste etage) er placeret i en højde af 1 me-

ter og 40 centimeter fra gulvet. Knapperne er ikke taktile, og der er ikke en stemme, der fortæller, hvilken etage man er kommet til.

Fig. 8 – betjeningsknapper i elevator.

Ledelsen oplyste, at man generelt er meget opmærksom på problemet, og at hospitalet forventer, at presset på elevatorerne i en vis grad vil aftage, når det nye Rigshospital står færdigt.

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere i den anledning.

Ved opgang 3 er der desuden en udgang til det fri. Der er en elektrisk svingdør i midten, og i siden findes en elektrisk skydedør. Der er et skilt med teksten: "Gangbesværede kan benytte skydedør," og der er desuden en pil med angivelse af retning. Belægningen på gulvet indikerer, at der sker et skift (der er en udgang). Der er dog ingen taktile markeringer.

Sengeafsnit

Et enkelt medlem af besøgsholdet fik sammen med repræsentanten for hospitalets ledelse forevist hjertemedicinsk sengeafsnit, afsnit 31.42.

Ledelsen oplyste, at såfremt en patient, der har særlige behov, indlægges, og indlæggelse skal finde sted over en længere periode, bliver hjælpemiddelcentralen kontaktet med henblik på at stille relevante hjælpemidler til rådighed.

Den sengestue, som besøgsholdet fik forevist, var forholdsvis lille, hvilket gør det svært at manøvrere rundt med en kørestol. Toilet og bad var småt og ikke handicapegnet.

Jeg opfordrer Rigshospitalet til i forbindelse med fremtidige ombygninger/renoveringer at gøre sengestuer og badefaciliteter (eller enkelte sengestuer) mere tilgængelige.

Handicaptolletter

Handicaptollet (i stueetagen)

Rigshospitalet oplyste under inspektionen, at der er fire handicaptolletter i stueetagen. Derudover er der toiletter på afdelinger, hvor kørestole kan komme ind, men der er ikke tale om egentlige handicaptolletter.

De enkelte toiletter er afmærket med et handicappiktogram på døren. Det er ikke muligt på oversigtskortet, der er placeret i forhallen ved hovedindgangen, at orientere sig om, hvor handicaptolletterne er placeret. Hvis borgere ikke er bekendt med, hvor handicaptolletterne er placeret, er det nødvendigt at spørge personalet i Informationen.

Fig. 9 – oversigtskort i forhal.

I den foreløbige rapport bad jeg Rigshospitalet om at opsætte skilte på relevante steder med angivelse af, hvor handicaptolletterne findes. Jeg bemærkede hertil, at der på oversigtskortet allerede var angivet andre relevante steder (rygerum, traumecenter, kantine etc.) på hospitalet, og en tilføjelse af handicaptolletter på dette oversigtskort ville være en forbedring for mennesker med handicap.

Rigshospitalet har i brev af 2. juni 2014 oplyst følgende:

”Med hensyn til handicaptolletterne i stueetagen er der bedt om, at der opsættes skilte på relevante steder med angivelse af, hvor toiletterne findes, gerne som tilføjelse på oversigtskorte. Dette er sket.”

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere i den anledning.

Handicaptoliet ved kantine/kiosk

Til højre for kiosken findes et handicaptoliet. På døren er der et handicappiktogram, ligesom der er et logo, der indikerer, at rummet også kan benyttes som skifterum for spædbørn. På døren er desuden angivet, at toilettet aflåses i nattetimerne, men at nøgle kan afhentes i Informationen. Til venstre for døren er endnu et skilt med angivelse af, at der er tale om et handicaptoliet samt med angivelse af, at der er et dametoilet (ved siden af handicaptoliet).

Toilettet er som nævnt placeret nær kiosken, og på tidspunktet for tilsynsbesøget blev en del af pladsen foran indgangen til toilettet benyttet som lagerplads for kiosken. Der var således kun adgang til toilettet via en smal passage mellem en tyk stolpe og en sofa.

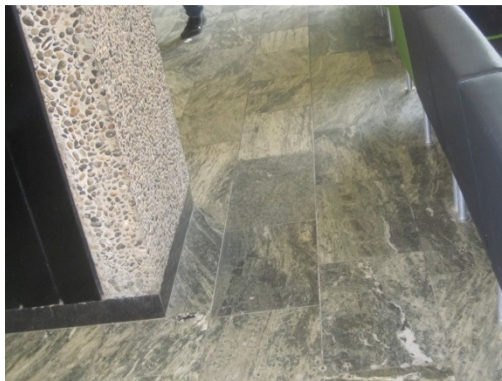

Fig. 10 – passage til handicaptoliet.

Besøgsholdet gjorde under besøget opmærksom på vigtigheden af, at denne smalle passage ikke blokeres eller gøres smallere, idet det i så fald ikke vil være muligt for kørestolsbrugere at komme gennem passagen og hen til toilettet.

Selve handicaptoliet levede pladsmæssigt op til SBI's vejledning herom. Sæbedispenseren var dog placeret så højt, at en kørestolsbruger ikke kan nå den.

Fig. 11 - sæbedispenser på handicptoilet.

I den foreløbige rapport henstillede jeg til, at sæbedispenseren blev flyttet, således at den er tilgængelig for en kørestolsbruger.

Rigshospitalet har i brev af 2. juni 2014 oplyst følgende:

”Folketingets Ombudsmand henstiller til, at sæbedispenseren på handicptoilet ved kiosken i forhallen flyttes, således at den bliver tilgængelig for en kørestolsbruger. Jeg [personalechefen; min tilføjelse] kan oplyse, at sæbedispenseren er flyttet ned.”

Jeg har noteret mig det anførte og foretager mig ikke mere i den anledning.

Handicptoilet ved Informationen

Til højre for Informationen findes et andet af hospitalets handicptoiletter. Døren til toilettet er markeret med et handicapsymbol.

På tidspunktet for inspektionen var det ikke muligt for besøgsholdet at besøge toilettet, da dette var konstant optaget.

Jeg går ud fra, at Rigshospitalet løbende er opmærksom på at tilpasse antallet af handicptoiletter til behovet.

Fig. 12 - Handicaptoliet i forhallen.

Besøgsholdet fik desuden oplyst, at der findes to handicaptolletter i umiddelbar nærhed af blodprøvetagningen. Besøgsholdet besøgtede ikke disse toiletter i forbindelse med inspektionen.

Blodprøvetagning

Blodprøvetagning af hospitalets patienter foregår i ambulatorium for blodprøvetagning, afsnit 5001, der er beliggende i stueetagen mellem opgang 4 og 5.

Fra gangen er der niveaufri adgang til selve ambulatoriet. Ved indgangen til ambulatoriet er der en stander, hvor man skal trække et nummer ved ankomst. Derefter bliver man kaldt hen til en skranke, der er 1 meter og 17 centimeter høj, hvor man skal scanne sit sygesikringsbevis. Scanneren vender således, at det er muligt at scanne sit sygesikringskort, når man sidder i kørestol.

Ved skranken bliver man registreret og derefter bedt om at vente, indtil man bliver kaldt ind i de enkelte undersøgelsesrum, hvor selve blodprøvetagningen foregår.

I venteværelset er der placeret stole langs begge vægge, og der er desuden to rækker stole i midten af lokalet, således at de ventende sidder med ryggen til hinanden. Der er god plads til at komme rundt og vende en kørestol i lokalet.

Der er desuden placeret en vandpost i den ene side af lokalet. Plastikkrus og hane er placeret i en sådan højde, at kørestolsbrugere uden problemer kan betjene den.

Fig. 13 – skranke i ambulatoriet for blodprøvetagning

Klinik for ergo- og fysioterapi

Rigshospitalets klinik for ergo- og fysioterapi, afsnit 8511, er placeret i stueetagen. Der er niveaufri adgang til lokalerne.

Ud over genoptræning af patienter i al almindelighed foregår der også genoptræning af forsvarets sårede veteraner på afdelingen.

Genoptræningen har, foruden diverse træningsmaskiner, en svømmehal, der bruges til genoptræning. I rummet, hvor bassinet er, findes også en brusekabine. Kabinen er ikke beregnet til personer med handicap. Derudover er der et rum med omklædningsfaciliteter, hvor der også er to bruserum. Disse to brusekabiner har forhæng og en høj kant. De er således ikke egnede til kørestolsbrugere. Endelig er der en brusekabine, der kan benyttes af kørestolsbrugere. Der er opstillet en stol af plastik i kabinen, således at det er muligt at sidde ned og bade.

Fig. 14 – Svømmehal klinik for ergo- og fysioterapi.

Fig. 15 – brusekabiner i genoptræningen.

Desuden har genoptræningen et toilet, som af hospitalet betegnes som handicapvenligt. Det var på tidspunktet for tilsynsbesøget ikke muligt at få oplyst, hvornår handikaptoiletet er etableret.

På toilettet var der ikke plads ved siden af toilettet til at stille en kørestol, således at selvhjulpne kørestolsbrugere kan løfte sig fra kørestolen til toilettet.

Toiletpapirsholderen var desuden placeret således, at man siddende på toilettet skulle bøje sig væsentligt forover og dermed risikere at falde for at kunne nå toiletpapiret. På begge sider af toilettet var der et armlæn, der kan løftes op og ned. Håndsæbe og håndsprit var opsat forholdsvis højt på væggen. Det var dog muligt at nå for en kørestolsbruger. Døren til toilettet er svær at lukke indefra, når man er kørestolsbruger, idet der ikke er et tilbagetrækningshåndtag.

Fig. 16 – toilet til brug for personer med handicap.

Fig. 17 – brusekabine i genoptræningen.

I den foreløbige rapport bad jeg Rigshospitalet om at oplyse, hvornår handicaptollet var etableret.

Jeg bad desuden Rigshospitalet i forbindelse med eventuel renovering af toilet- og badefaciliteter at sikre en bedre tilgængelighed.

Rigshospitalet har i brev af 2. juni 2014 oplyst følgende:

”Med hensyn til det handicapvenlige toilet i forbindelse med Klinik for Ergo- og fysioterapi i stueetagen (afsnit 8511), hvor der er genoptræningsfaciliteter, har vi bedt Servicecentret oplyse, hvornår handicaptollet er etableret. Herfra menes toilettet efter al sandsynlighed at være etableret i forbindelse med centralkompleksets opførelse i 1970. Jeg [personalechefen; min tilføjelse] kan oplyse, at der ved fremtidig ombygning/renovering vil blive sikret en bedre tilgængelighed.”

Jeg tager det oplyste til efterretning og foretager mig ikke mere i den anledning.

På området, hvor genoptræningen foregår, er der god plads. Rummet er lyst og venligt. Der er placeret håndsprit i rummet omkring 1 meter og 60 cm fra gulvet. Over håndspritten er der et skilt med teksten:

”Vask eller afsprit venligst hænder før påbegyndelse af træning og anvendelse af træningsredskaber. Tak.”

Fig. 18 – håndspritsdispenser i træningsrummet.

Håndspritsdispenseren er placeret så højt, at den ikke kan nås af en kørestolsbruger.

I den foreløbige rapport henstillede jeg til, at håndspritsdispenseren blev flyttet, således at den er tilgængelig for en kørestolsbruger.

Rigshospitalet har i brev af 2. juni 2014 oplyst følgende:

”Der henstilles til, at håndspritsdispenseren på ovenstående toilet flyttes ned, så den er tilgængelig for en kørestolsbruger. Rigshospitalet agter ikke at følge denne henstilling, idet den strider mod et hensyn til børnepatienters sikkerhed. Dette hensyn går forud, idet det er muligt for den voksne kørestolsbruger at medbringe håndsprit i en taske f.eks.”

Jeg bemærker hertil, at håndspritsdispenseren, som jeg henstillede til blev flyttet, ikke er placeret på toilettet, men derimod på træningsarealerne. Da jeg imidlertid går ud fra, at samme sikkerhedsmæssige forhold også gør sig gældende ved denne placering, tager jeg det anførte til efterretning. Jeg foretager mig ikke mere i den anledning.

Indgangsparti opgang 52b

For at komme ind i administrationsbygningen, opgang 52b, skal man op ad seks trin. Ved siden af trappen er der etableret en elektronisk lift. Dørene ind til selve bygningen er elektriske.

Ledelsen oplyste, at bygningen skal nedrives i forbindelse med etableringen af "det nye Rigshospital."

Jeg foretager mig på denne baggrund ikke yderligere.

Tilbygning - opgang 85

Tilbygningen (opgang 85) er placeret vinkelret på selve hovedbygningen og er forbundet med en bro i førstesals højde.

På den ene side af bygningen (væk fra hovedbygningen) er der en trappe op. Ved siden af denne trappe er der oprindeligt bygget til opførelse af en lift. Liften var imidlertid ikke isat. Der var over den afsatte plads til liften et skilt med teksten:

"Elevator til opgang 85 rundt om hjørnet." Teksten er efterfulgt af en tegnet pil.

Fig. 19 – trappe til opgang 85.

Rundt om bygningen var der niveaufri adgang via elektroniske døre til en elevator. Ved indgangsdørene var to røde knapper, der åbner døren ved tryk. Inde i selve elevatoren var der taktile betjeningsknapper. Når elevatoren bruges, oplyser en stemme, hvilken etage elevatoren er nået til. Der var generelt god skiltning til de enkelte afdelinger i bygningen. Skiltningen var dog ikke taktil.

Fig. 20 – indgangsparti opgang 85.

Patienthotellet

Patienthotellet, afsnit 52-0-3, opgang 52, er placeret ud til Frederik V's Vej. Patienthotellet er et alternativ til en hospitalsindlæggelse og er et tilbud til selvhjulpne patienter.

Der er trapper med seks trin op til indgangen til patienthotellet. Der er ingen umiddelbar anvisning til en alternativ indgang for personer, der ikke kan benytte trappen.

Personalet oplyste, at eksempelvis kørestolsbrugere og andre kan benytte vareelevatoren, der er placeret et andet sted i bygningen. Der er ikke en klokke eller lignende ved indgangen, således at patienter eller pårørende kan komme i kontakt med personalet i patienthotellets reception.

Elevatoren er en vareelevatør, og det kræves, at personalet er med i elevatoren, når den benyttes.

Værelserne på selve hotellet er forholdsvis små og ikke egnede til kørestolsbrugere. Der er desuden ikke handicaptolletter.

Besøgsholdet blev oplyst om, at patienthotellet efter planen skal nedrives om to år, og at der skal bygges et nyt i forbindelse med etableringen af "det nye Rigshospital." Jeg foretager mig på denne baggrund ikke yderligere.

"Det nye Rigshospital"

Under inspektionen fik besøgsholdet fremlagt materiale om det nye Rigshospital. De nye bygninger skal bl.a. rumme nye traumestuer, patienthotel og sengepladser. Ledelsen oplyste, at tilgængelighed er tænkt ind i byggeriet.

I materialet, som ombudsmanden fik udleveret forud for besøget, er der et notat om handicaptilgængelighed i det nye byggeri. Der er planlagt 188 handicappbaderum med toilet i forbindelse med 1-sengsstuer, 4-7 baderum egnet til bårebad af sengeliggende patienter og ca. 40 handicapptoiletter. Der tages udgangspunkt i SBI's vejledninger om bl.a. handicapptoiletter, handicappparkeeringspladser, tilgængelige indgangspartier, ramper etc. Der vil være sengestuer med reelle handicapptoiletter, men der vil også være stuer, hvor eksempelvis toiletfaciliteterne ikke lever helt op til SBI's krav til handicapptoiletter, men hvor mere selvhjulpne patienter uden problemer kan benytte toilet og bad.

Ledelsen oplyste, at arbejdet igangsættes i sommeren 2013. Yderligere oplysninger om de nye hospitalsbygninger kan findes på Rigshospitalets hjemmeside: www.rigshospitalet.dk.

Opfølgning

Jeg betragter herefter sagen om inspektionen af handicaptilgængeligheden på Rigshospitalet den 22. maj 2013 som afsluttet.

Underretning

Denne endelige rapport sendes til Rigshospitalet, Region Hovedstaden, Det Centrale Handicapråd, Institut for Menneskerettigheder, Energistyrelsen samt Statens Byggeforskningsinstitut.

Jeg beklager meget den lange sagsbehandlingstid.

Med venlig hilsen

Jørgen Steen Sørensen